

PROTOKOLL

2023-12-05

BEREDNINGS- OCH FLÖDESGRUPPEN FÖR
HÖJE Å VATTENRÅD

Berednings- och flödesgruppen för Höje å vattenråd kallas till möte

Tid & datum: kl 8.30-12.00, tisdagen den 5 december 2023

Plats: Gnejsen plan 7, Kristallen, Lund

Bilagor:

- 4.1: Åtgärdslista inklusive aktuella åtgärder
- 4.4: Äppleodlingarna drabbas av klimatförändringarna (hemsida)
- 5.2: Återställning av våtmarker kan orsaka mer problem (hemsida)
- 5.3: Arbetsplan 2023-2025
- 5.4: Projektbeskrivning KVM pilotprojekt
- 5.5a: Förslag på avtal för bevattningsdammar med pumplösning som inlopp
- 5.5b: Underlag inför avtalsskrivning ang miljönytta
- 5.6: Översvämningskartering projektplan
- 7.2a: Förslag nytt recipientkontrollprogram 2025–2027
- 7.2b: Ändringar recipientkontrollprogram 2025–2027
- 8.1: Budgetuppföljning
- 8.4: Uppdrag till konsult och kansli

Närvarande:

Jenny Ahlqvist	Svedala kommun
Helena Björn	Lomma kommun
Elin Fager	Staffanstorp kommun
Susanne Johansson	VA SYD
Moa Rustempatic	VA SYD Praktikant
Isak Nyborg	Vattenrådets kansli
Rebecka Nilsson	Ekologigruppen

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2023-08-29

Protokoll från föregående möte 2023-10-13

Dagordningen

På punkt 8.5 Övrigt, tas Servitutsavtal gällande Kannikmarken upp, samt information gällande Bredbäck.

BG/FG beslutar

- att välja Jenny Ahlqvist till justeringsperson
- att publicera protokollet till på hemsida
- att godkänna dagordningen med föreslagen justering

2. Genomgång av viktiga ärenden på föregående styrelsemöte/AU

3. Anmälningar

Åtgärdsprogram

2023-10-10 Tillägsbeställning ÄTA 1 - Tätning av sandslänt
2023-10-10 Beställning - Schaktning för nivåmätstation i Lomma
2023-10-10 Föreläggande om komplettering – Bubbelbarriär
2023-10-25 Slutredovisning LOVA Offgrid pumplösningar för näringsämnesreduktion
2023-10-25 Slutredovisning LOVA Utvärdering av våtmarkers utloppskonstruktioner
2023-10-27 Slutredovisning LOVA Vattenvårdande åtgärder i Höje å
2023-10-27 Komplettering vattenverksamhet - Bubbelbarriär
2023-10-30 Komplettering - tvåstegsdike Bjällerup
2023-11-02 Föreläggande om komplettering tvåstegsdike Bjällerup
2023-11-23 Beslut om slutligt LOVA stöd för Utvärdering av våtmarkers utloppskonstruktioner
2023-11-24 Beslut om slutligt LOVA stöd för Förstudie Offgrid pumplösning för näringsämnesreduktion
2023-11-24 Meddelande om att ärendet avslutas, anmälan om vattenverksamhet för anläggning av bubbelbarriär i Höje å

Recipientkontroll

2023-10-26 Månadsrapport recipientkontroll
2023-11-07 Månadsrapport recipientkontroll

Vattenförvaltning/övrigt

2023-10-17 Remiss gällande rapporten Samråd om bedömning av miljötillstånd och socioekonomisk analys
2023-10-17 Remiss om ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter HVMFS 2012:18
2023-11-07 Antagande av detaljplan för del av Brågarp 6:1, Sockerstan etapp 1 i Staffanstorp, Staffanstorps kommun
2023-11-20 Medlemsansökan Swedavia AB Malmö Airport

Arbetsutskott

2023-11-15 Protokoll från AU

BG/FG beslutar

- att lägga anmälningarna till handlingarna

4.1 Flödesgruppens åtgärdslista

Bilaga 4.1

Informationen togs upp på 5.1 i stället.

BG/FG beslutar

- att vid dagens möte slå samman punkt 4.1 och 5.1
- att lägga informationen till handlingarna

4.2 Laget runt

Helena Björn hade inget nytt att ta upp från Lomma kommun.

Susanne Johansson från VA SYD informerade om en pågående dialog med markägare angående tillgång till mark i Staffanstorps kommun. Dialogen har varit positiv, men processen förväntas ta lång tid. VA SYD har också beviljats ett forskningsbidrag på 20 miljoner under flera år för forskning om dagvattenrening och återanvändning av dagvatten för bevattning/toaletter. Forskningsprojektet startade i december med deltagande från Luleå och Lunds universitet. Helena nämnde att SLU jordbruksodling också kan vara intresserade att delta i projektet. Markägare är involverade i ett pilotprojekt för att spola toaletter med dagvatten. En yta kommer att skapas vid Värpingedammen, där universitet och privata aktörer för att kunna utföra pilotprojekt.

Jenny Ahlqvist drev diskussion om att dagvattenhantering skiljer sig mellan vattenråden (Segeån och Höje å) och hur ska man motivera för att jobba med dagvatten. I Höje å skapades en extra dagvattensgrupp år 2007 i samband med översvämningarna, för att integrera det allmänna vattenflödet i vattenrådets arbete.

Elin Fager hade inget att rapportera från Staffanstorp kommun.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

4.3 **Bubbelbarriär**

Isak Nyborg informerade om att länsstyrelsen har bett vattenrådet att ansöka om tillstånd för att kunna gå vidare med projektet. Arbetet för att hitta mer underlag kommer att påbörja efter årsskiftet.

En underkonsult kommer att anlitas för att utföra bottenavskanning. Förslagsvis bör platsen vara densamma för att anpassa anläggningen till den befintliga ytan. Det diskuterades även att undersöka både en testperiod för att övervaka fiskens vandringsmönster och en testperiod för att bedöma mängden skräp som rinner genom ån.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

4.4 **Äppleodlingar drabbas av klimatförändringar**

Nyhetsartikeln lyfte fram att klimatförändringarna påverkar verksamheter vid Höje å, vilket resulterar i översvämningar nedströms. Örestads golfklubb har försökt skydda marken genom att bygga vallar för att hålla vatten ute, men detta har skapat problem då vallarna hindrar vattnet från regn och grundvatten från att rinna ut. Diskussionen fokuserade på behovet av att förbättra den externa informationen för att förklara för markägare hur havet påverkar vattennivån uppströms och introducera metoder för att minimera översvämningsrisker.

En annan diskussion fördes om att skapa en visuell metod för att tydliggöra havets påverkan för markägare. Förslaget var att kontakta Scalgo för att utveckla en modell och hålla öppet hus för att visa en 3D-modell. Det övervägdes även att söka LONA-finansiering för projektet och samarbeta med andra vattenråd.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

5. Åtgärdsprogram

5.1 **Höje å åtgärdsprogram 2022–2024**

Rebecka Nilsson informerade kortfattat om pågående åtgärder. Inga större förändringar sedan föregående möte.

Gullåkra mosse

Dombeslutet kommer den 11 december. Arbetet med anläggningen planeras ske under 2024.

Björnstorp bevattningsvåtmark

Entreprenadarbetet är färdigt. Slutbesiktning sker i januari.

Tvästegsdike L Bjällerup

En ansökan om vattenverksamhet och biotopskyddsdispens har skickats till Mark & Miljödomstolen, och ärendet är nu under behandling. Viss komplettering gällande delegationsdokument från kyrkan har krävts.

Vattenvårdande åtgärder 2024-2025

Rebecka informerade om att LOVA-/LONA-stöd har sökts för ett flertal projekt.

Trädplantering

Upphandlingen är färdig och beställning är signerad.

Vilande projekt

Våtmark/återvätning i Genarp 8:6 pausas då markägaren inte svarar. Återvätning vid Borgeby avvaktar då markförvaltaren inte har tid. För bevattningsvåtmark Fjellie tycker markägaren att nyttan inte är stor i förhållande till kostnad och projektet pausas.

BG/FG beslutar

- att godkänna fortsatt arbete enligt redovisad planering
- att lägga informationen till handlingarna

5.2 "Återställningen av våtmarker kan orsaka mer problem än nytta" Bilaga 5.2

Det fördes en diskussion om klimataspekterna av att anlägga våtmarker inom ramen för Höje å vattenråd. Det framkom att klimatperspektiven inte i tillräcklig grad har beaktats vid anläggningen av våtmarker, särskilt med tanke på att fosfor kan läcka ut vid torvgrävning. Det råder oenighet inom forskarvärlden om nyttan av våtmarker ur ett klimatperspektiv.

För att få klarhet i frågan föreslogs att involvera en examensarbetare som kan sammanställa den aktuella forskningen i en rapport om ämnet och söka efter indikationer. För att attrahera studenter till uppdraget diskuterades möjligheten att erbjuda stipendier. Exempelvis tillhandahåller KIMO 15 000 kr för examensarbeten.

Eftersom detta är ett viktigt ämne lyftes det fram att det behöver klargöras och tas upp till diskussion i styrelsen. Sustainalink nämndes som en plattform där man kan sprida information om examensarbeten.

BG/FG beslutar

- att ta fram förslag på utannonsering av exjobb gällande forskningsläget våtmarkers klimatpåverkan i södra Sverige
- att dela förslaget med Kävlungeån vattenråd och Sege å vattenråd
- att lägga informationen till handlingarna

5.3

Höje å vattenråd arbetsplan 2024–2025

Bilaga 5.3

Rebecka delade arbetsplanen för 2024–2025: Arbetet med Gullåkra mosse fortsätter och planeras att påbörjas i sommar. En besiktning av Björnstorps är inplanerad för januari. Rekreationen i Esarp pågår, men har stannat upp då markägaren inte ville skriva på avtal och projektet ligger nu på is. Åtgärder för att öka den biologiska mångfalden kommer att fortsätta. Arbetet med trädplantering i Lunnarp och Önnerup fortgår och en planerad i Äspet kommer påbörjas. Besiktningen av dammar fortsätter också, men framstegen har saktats ner på grund av hög växtlighet och högt flöde.

Frågan om VASyds datapunkter vid Nöbbelövsmosse och Dalbydiket ska inkluderas i mätningen diskuterades, med hänsyn till att det tar mer än 20 timmar per rapport att inkludera dem. Det lyftes också fram om fokus bör ligga på Dynnbäcken under 2023. Beslutet togs att inkludera data från divern vid Vinnerup i mätningarna. Vidare diskuterades att inkludera marknivån i diagrammet och kostnader som kan uppstå vid inkludering av havsnivå i diagrammet. Ekologigruppen åtog sig att ta fram kostnadsuppskattningar för att inkludera havsnivådata vid Lomma och E6 Kannik.

Vattenvårdande åtgärder 2024-2025

Rebecka informerade om att LOVA-/LONA-stöd har sökts för ett flertal projekt:

- *Skönabäck återvätning och våtmark*
- *Utvidgning av H36 till bevattningsvåtmark*
- *Bevattningsvåtmark Kiviks musterier*
- *Tvåstegsdike Vinnerup*

Det framfördes önskemål om att utarbeta en arbetsplan för flödesgruppen samt att skapa en budget. Rebecka informerade om att det finns cirka 2600 konsulttimmar kvar att använda. För att kunna genomföra alla planerade åtgärder behövs en beställning av ytterligare tilläggstimmar nästa år. Ekologigruppen tar fram budgetplanering till mötet i januari.

BG/FG beslutar

- *att godkänna förslaget att i nivåmättningsrapporten ska nivåmätarna från Lomma, E6 Kannik, Dynnbäck samt divern från Önnerupsbäcken ingå. Inga andra punkter ska ingå. VA SYDS punkter utgår.*
- *att lägga informationen till handlingarna*

5.4

Förslag på avtalsmall för bevattning med pumplösning

Bilaga 5.4a & Bilaga 5.4b

Isak Nyborg informerade om att Kivik musterier uttrycker önskan om en bevattningsdamm. För att vattenrådet ska maximera nyttoeffekten av investeringen behövs det att dammen kan fyllas med en specificerad mängd vatten. Kävlingeån vattenråd har redan tagit fram en liknande avtalsmall för multifunktionella bevattningsdammar med pumpar som inlopp.

Det konstaterades att markägaren har inget juridiskt ansvar att pumpa efter avtalets slut.

BG/FG beslutar

- att godkänna förslag på ny avtalsmall för bevattningsvåtmark med pumplösning och presenterar på nästa styrelsemöte
- att lägga informationen till handlingarna

5.5 Pilotprojekt KMV markavvattning Höje å avrinningsområde Bilaga 5.5

Isak informerade om projektet handlar om att ta fram en åtgärdsplan för tre områden, Olstorpsån, Björkesåkraån och Önnerupsbäcken. Detta för att få områdena att uppnå god ekologisk potential. Resultatet kommer att användas som grund av Vattenmyndigheten för att bedöma miljö kvalitetsnormerna. En LOVA/LONA-ansökan har skickats in och projektet förväntas starta till våren.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

5.6 VattenAtlas översvämningskartering för hela Skånes vattendrag Bilaga 5.6

Isak berättade att projektet handlar om att VattenAtlas ska skapa en översvämningskartering för alla skånska vattendrag. Detta förenklar kommunernas arbete med stadsplanering i framtiden. LOVA/LONA-stöd har sökts.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

5.7 Offgrid pumplösning pilotprojekt

Isak informerade om att en projektplan har skapats och en LOVA-ansökan har skickats in.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

5.8 RAM-avtal för reparation & underhåll

Det fördes en diskussion angående om Höje å vattenråd bör skaffa ett RAM-avtal för att enkelt kunna göra avrop på att reparera diverse åtgärder. Frågan väcktes om det är möjligt att utforma avtalet så att det kan tillämpas för vattenanläggningar och vara gällande för både kommunen och vattenrådet. Det nämndes också att Segeåns vattendragsförbund och vattenråd potentiellt visar intresse för ett liknande avtal.

BG/FG beslutar

- att presentera förslaget för styrelsen
- att lägga informationen till handlingarna

6. Vattenförvaltning

6.1 Vattenmyndighetens åtgärd 1 för kommuner

Jenny Ahlqvist höll en kort presentation om hur Svedala kommun arbetat för att besvara vattenmyndighetens åtgärd 1 för kommuner. Kommunernas åtgärd 1 innebär att Kommunerna ska genomföra en förvaltningsövergripande planering för åtgärdsprogrammets genomförande med fokus på de yt- och grundvattenförekomster där det behövs åtgärder för att miljö kvalitetsnormerna ska kunna följas. Planeringen ska bedrivas i samverkan med berörda utifrån ett avrinningsområdesperspektiv.

Inom Svedala har en vattengrupp skapats som består av strategisk planeringsenheten, VA, bygg och miljö, gatu- och parkenheten, projektenheten och representant från Segeåns vattenråd. En genomgång av vattengruppens uppdrag diskuterades. Det föreslogs även att kansliet bjuder in politiker och berörda tjänstemän från medlemskommunerna till ett första informationsmöte. Det nämndes att Lommas politiker inte får ersättning för att delta i dialoger, vilket kan minska intresset från deras sida.

Punkt tas upp på styrelsemötet efter att åsikterna från vattenråden/kommunerna har skickats in till Vattenmyndigheterna. Kan vara bra att föra statistik för att se vad kommunerna har svarat.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

7. Recipientkontroll

7.1 Information från recipientkontrollprogrammet

Isak lyfte fram resultaten från det senaste recipientkontrollprogrammet, och beredningsgruppen uppmärksammade de höga halterna i många lokaler. Det föreslogs att provtagarna bör informera vattenrådet så att rådet kan meddela respektive kommun och därmed möjliggöra information till deras tillsynsmyndigheter.

Sara Abelin från Lomma kommun kommer att arbeta med en DNA-undersökning av E-coli för att fastställa om avföringen kommer från människa eller djur. Detta kommer att diskuteras på ett framtida möte, där Sara Abelin från Lomma kommun kan delta och presentera ämnet.

Potentiella källor till föroreningar, såsom slam på åkermark eller bräddningar från avlopp, diskuterades. Det nämndes att det är möjligt att analysera vattnets DNA-profil för att undersöka dessa källor.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

7.2 Förslag på nytt recipientkontrollprogram

Bilaga 7.2a & 7.2b

Metallprovtagning behålls på punkt 21 enligt beslut från styrelsen. Det finns oenighet inom styrelsen om att ta bort punkter från programmet. För att diskutera detta har ett extrainsatt arbetsutskott (AU) planerats.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

8. Administration/övrigt

8.1 Budgetuppföljning

Bilaga 8.1

Isak berättade om hur årets budget har gått. Inget anmärkningsvärt.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

8.2 Strategi, mål och uppföljning

Under diskussionen om framtida mål för nästa år användes Flödesgruppens strategiska plan som underlag. Flera mål diskuterades, och exempelvis inom rekreativ mål framfördes behovet av att öka insatserna inom naturpedagogik. Det betonades att det är viktigt att nå ut till politiker och skolverksamheter för att få dem att förstå värdet av vattenrådets arbete. Detta är något som bör inkorporeras i det dagliga arbetet. Det föreslogs att anlita en underkonsult för att granska det befintliga materialet och ta fram kommunikationsmaterial specifikt för Höje å. En dialog med Sege å föreslogs också för att fråga om deras material kring naturpedagogik och eventuellt söka efter exjobbare eller en kommunikationsstrateg. En undergrupp bildades bestående av Helena Björn, Isak Nyborg, Jenny Ahlqvist och Therese Parodi, som skulle bjuda in Anna Hansson eller Tove Haugland från Segeåns vattendragsförbund och vattenråd för att diskutera deras material och även ta fram markägarmaterial.

Diskussion om invasiva arter togs även upp, och det har tidigare beslutats att inte arbeta med att inventera exempelvis jätteloka, då vattenrådet inte vill engagera sig i angiveri gentemot markägare.

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

8.3 Kommunikation

Punkten diskuterades i samband med punkt 4.4 samt 8.2

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

8.4 Uppdrag till kansli och konsult
Punkten bordlades till nästa möte

Bilaga 8.4

BG/FG beslutar

- *att bordlägga ärendet till nästa möte*

8.5 Övrigt

Synpunkter framfördes angående att Lund kommun behöver förbättra sin praxis när det gäller att nämna sina samarbetspartners i samband med genomförda åtgärder. Vattenrådet har varit delaktigt i många projekt och bör bli omnämnt.

Ekologigruppen blev uppringd av en markägare från Södra Västkustvägen vid Bredbäck i Lomma, där pumpen inte fungerar. Enligt svar från VASYD gjordes en åtgärd 2022 för att fixa till luckor. Dialogen fortsätter nu med driftpersonalen.

Förslaget lyftes om att Vattenrådet bör vara med i ledningskollen för att få bättre koll på var anlagda ledningar finns. Även ett servitutsavtal mellan Lomma kommun och Kannikmarken togs upp, och Helena vill gå igenom det först innan det skickas ut för signering.

BG/FG beslutar

- *att lägga informationen till handlingarna*

8.6 Beslutade sammanträdestider 2024

Styrelsen		
09:00 på tisdagar	2024-02-13	Medborgarhuset, Staffanstorps
	2024-04-23	Teams
Obs! Onsdag	2024-05-29	Årsstämma, Habo gård
	2024-09-17	Kristallen, Lund
	2024-11-26	Teams
Arbetsutskottet		
09:00 via Teams	2024-01-30	Teams
Obs! kl. 10-12	2024-04-09	Teams
	2024-09-03	Teams
	2024-11-12	Teams
Berednings/flödesgrupp		
08:30 på tisdagar i Lund	2024-01-22	Bruksgatan 22, Sockerbetan
13:00 på måndagar i Lund	2024-03-19	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2024-06-11	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2024-08-26	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2024-10-15	Bruksgatan 22, Sockerbetan
	2024-12-09	Bruksgatan 22, Sockerbetan

BG/FG beslutar

- att lägga informationen till handlingarna

8.7 Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver BG/FG godkänna publiceringen.

BG/FG beslutar

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

Justera för HÖJE Å VATTENRÅD

Helena Björn
Ordförande FG

Isak Nyborg
Sekreterare

Elin Fager
Ordförande BG

Jenny Ahlqvist
Justerare